

Přehled intoxikace houbami

Podle mechanismu působení mykotoxinů popisujeme několik syndromů. Rozlišení hub je možné jen mikroskopickým mykologickým vyšetřením ze zbytků jídla či z obsahu žaludku či stolice.

Syndrom gastroenterodyspeptický

- **Doba latence:** < 2 hodiny
- **symptomatologie:** gastrointestinální
- **toxiny:** neznámý
- **terapie:** symptomatická
- **prognóza:** dobrá
- **poznámka:** -
- **příklady hub:** hřib satan, některé žampiony a holubinky

Syndrom muskarinový

- **Doba latence:** < 2 hodiny
- **symptomatologie:** pocení, slinění, lakrimace, mióza
- **toxiny:** muskarin
- **terapie:** výplach žaludku, atropin
- **prognóza:** závisí od požitého množství
- **poznámka:** -
- **příklady hub:** vláknice, strmělky

Syndrom psilocybinový (psychotropní)

- **Doba latence:** < 2 hodiny
- **symptomatologie:** halucinace
- **toxiny:** psilocybin, psilocin
- **terapie:** sedace, diazepam
- **prognóza:** dobrá
- **poznámka:** nepodávat anticholinergika
- **příklady hub:** lysohlávka

Syndrom mykoatropinový-neurotoxický (muskarinový)

- **Doba latence:** < 3 hodiny
- **symptomatologie:** muskarinové příznaky - pocení, slzení, mióza, křeče, ikterus, průjem + ostatní GIT symptomatologie → přechod k příznakům anticholinergním - excitace, suchost kůže, tachykardie, halucinace, střídání euforie a deprese,...
- **toxiny:** muscimol, kyselina ibotenová, muskazon
- **terapie:** žaludeční výplach, aktivní uhlí, symptomatická terapie
- **prognóza:** relativně dobrá
- **poznámka:** nepodávat diazepam, atropin, barbituráty
- **příklady hub:** muchomůrka červená (*Amanita muscaria*) a tygrovaná (*Amanita pantherina*)

Syndrom gyromitrinový-hepatotoxický

- **Doba latence:** 6–12 hodin
- **symptomatologie:** cefalea, křeče, ikterus, průjem + ostatní GIT symptomatologie
- **toxiny:** gyromitrin
- **terapie:** výplach žaludku, carbo animalis, úprava MAC, i.v. pyridoxin, symptomatická terapie
- **prognóza:** nejistá
- **poznámka:** možná inhalační intoxikace
- **příklady hub:** ucháč obecný

Syndrom faloidní-hepatorenální

- **Doba latence:** 6–24 hodin
- **symptomatologie:** GIT symptomatologie, hepatorenální selhání
- **toxiny:** amatoxiny (termostabilní cyklické oktapeptidy) amanitin a phaloidin
- **patogeneze:** toxiny vychytávány v játrech, vylučovány žlučí a poté kolují v enterohepatálním oběhu; **v buňkách se váží na RNA polymerázu** a inaktivují ji, čímž zastaví proteosyntézu → po spotřebování již vytvořených proteinů buňka hyne
- **terapie:** zvracení, výplach žaludku, masivní dávky carbo animalis (1g/kg á 2–4 hodiny) – ruší enterohepatální cyklus silibinin, hemodialýza/hemoperfúze, komplexní podpůrná péče (úhrada tekutin, substituce koagulačních

faktorů, glc s inzulinem); posledním řešením je transplantace jater

- **prognóza:** špatná (smrt asi do týdne na cirkulační selhání nebo septický šok), přežití 10–20 %
- **poznámka:** 85 % amatoxinů se vylučuje nezměněno ledvinami, poškození ledvin je spíše podmíněno dehydratací (i při terapii nutno dbát na udržení vodní a elektrolytové rovnováhy)
- **příklady hub:** muchomůrka zelená hlízovitá (*Amanita phalloides*), muchomůrka jarní (nejčastěji se zamění za žampion, bedlu, májovku)

Syndrom antabusový

- **Doba latence:** 6–24 hodin,
- **symptomatologie:** pocení, cefalea, tachykardie
- **toxiny:** koprin
- **terapie:** symptomatická
- **prognóza:** dobrá
- **poznámka:** symptomy jen po požití alkoholu
- **příklady hub:** hnojník inkoustový

Syndrom orelaninový-nefrotoxický

- **Doba latence:** 36 hodin–17 dní
- **symptomatologie:** GIT symptomatologie, cefalea, křeče, oligurie, ARF
- **toxiny:** orelanin
- **terapie:** hemodialýza
- **prognóza:** špatná
- **poznámka:** dlouhá doba latence!
- **příklady hub:** pavučinec plyšový

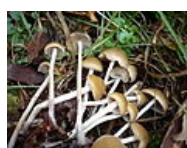
Boletus satanas –
Hřib satan

Clitocybe rivulosa –
Strmělka
potůčková

Inocybe geophylla –
Vláknice zemní

Psilocybe
bohemica –
Lysohlávka česká

Amanita muscaria –
Muchomůrka
červená

Amanita
pantherina –
Muchomůrka
tygrovaná

Gyromitra
esculenta – ucháč
obecný

Amanita phalloides –
Muchomůrka
zelená

Coprinus
atramentarius –
Hnojník inkoustový

Cortinarius
orellanus –
Pavučinec plyšový

Odkazy

Související články

- Jaterní selhání

Externí odkazy

- **AKUTNE.CZ** Otrava houbami— interaktivní algoritmus + test (<http://www.akutne.cz/index.php?pg=vyukove-materialy--rozhodovaci-algoritmy&tid=345>)
- Otrava houbami - Wikipedie (https://cs.wikipedia.org/wiki/Otrava_houbami)
- Otravy houbami - Toxikologické informační středisko (<http://www.tis-cz.cz/index.php/informace-pro-verejnost/o-travy-houbami>)]

Zdroj

- HAVRÁNEK, Jiří: *Otrava houbami: Přehled intoxikace houbami*
- BENEŠ, Jiří. *Studijní materiály* [online]. [cit. 24.02.2010]. <<http://jirben.wz.cz>>.